VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hyvinvointialueiden rahoitus ja talous JTS 2027–2030

JUTTA NIEMINEN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
KAARLE MYLLYNEVA, FINANSSIASIANTUNTIJA
HALLINTOVALIOKUNTA
6.5.2026

Hyvinvointialueiden talouden tilanteesta

- Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi vuonna 2023 haastavassa taloudellisessa tilanteessa
  - Taustana hajanainen järjestämisvastuu / kuntayhtymä
  - Ulkopuoliset tekijät, palkkaratkaisu, hintojen nousu
  - Nettokustannusten kasvu 12 % vuonna 2023, alijäämä yli 1,3 mrd. euroa
- Kustannuskehitys taittui vuonna 2024 (2,9 %), mutta alijäämäisyys säilyi (1,1 mrd. euroa)
- Vuonna 2025 tapahtui selvä käänne parempaan, nettokustannusten kasvu maltillista (1,3 %)
  - Rahoituksen jälkikäteistarkistus
  - Alueiden uudistus- ja sopeutustoimien toimeenpano sekä kertaluonteiset erät painoivat kustannuskehitystä
  - Ylijäämä noin 730 milj. euroa. Kertynyt alijäämä pieneni 1,7 mrd. euroon
  - Edelleen 6 alijäämäistä aluetta
- Alueiden taloudellinen eriytyminen on huomattavaa
  - Kertyneet alijäämät paikoin suuria, alijäämien kattaminen tulee viemään aikaa
  - Kolme aluetta arviointimenettelyssä
- Vuoden 2026 talousarviot ennakoivat noin 500 milj. euron ylijäämää – kolme aluetta ennakoi edelleen alijäämäistä tulosta

Yli-/alijäämäkertymä alueittain vuoden 2025 lopussa

Alueellinen eriytyminen on huomattavan suurta.

Vuosien 2022-2025 yli-/alijäämäkertymät vaihtelevat yli -1 100 asukaskohtaisesta alijäämästä yli 300 euron asukaskohtaiseen ylijäämään (Manner-Suomen alijäämä yhteensä -303 €/as.).

Suuri osa alueista pääsi ylijäämäiseen tulokseen vuonna 2025, vain 6 aluetta teki alijäämää.

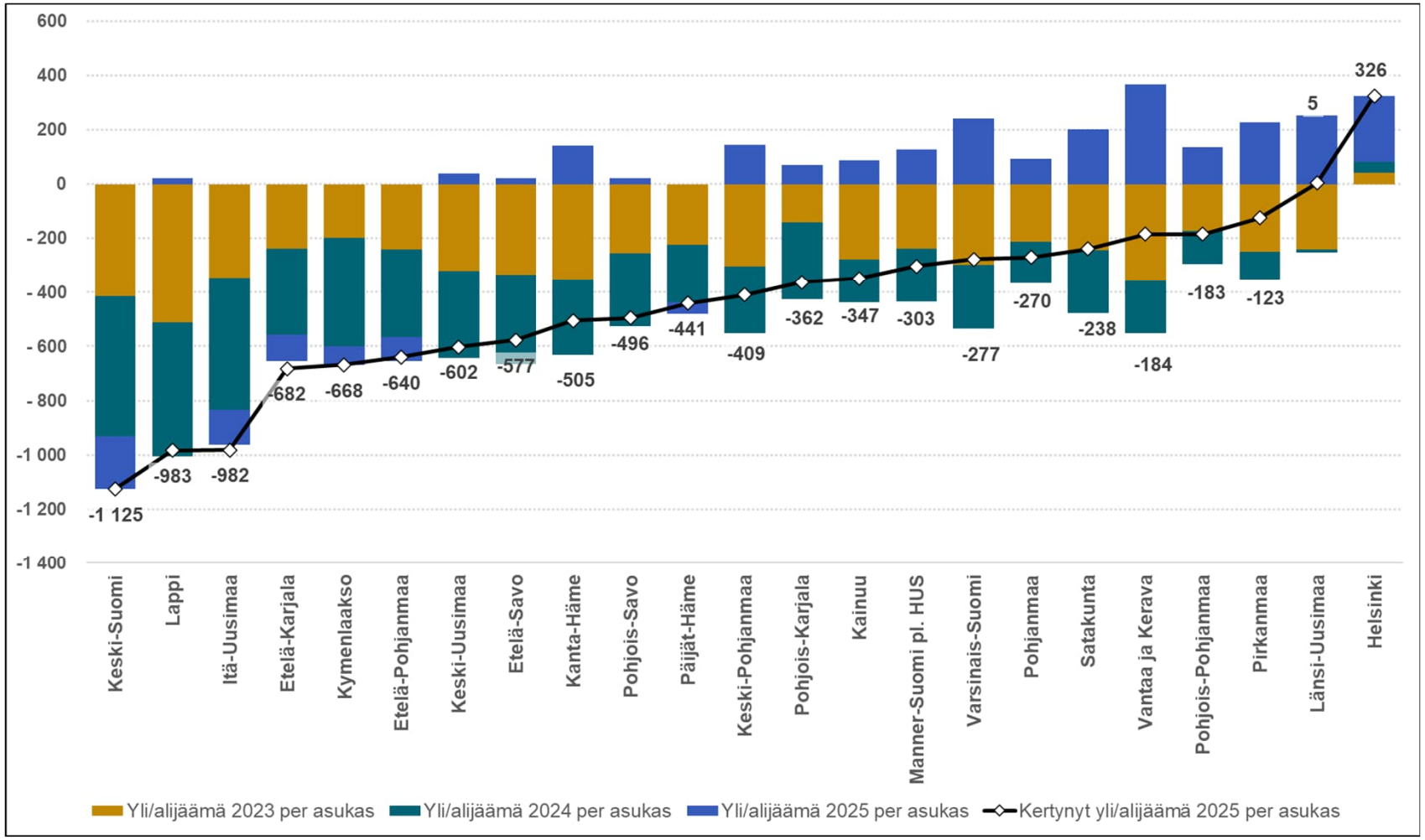

Hyvinvointialueiden rahoitus kehyksessä 2027–2030

Hyvinvointialueiden yleiskatteinen valtion rahoitus vuosina 2027–2030

- Hyvinvointialueiden yleiskatteinen valtion rahoitus vuonna 2027 on yhteensä **27,5 miljardia euroa.** Yleiskatteinen rahoitus nousee kevään 2025 valtiontalouden kehyspäätökseen verrattuna noin 0,1 mrd. euroa. **Rahoituksen tasoon** vaikuttavat erityisesti **hallitusohjelmassa sovitut säästöt** että sosiaali- ja terveydenhuollon **tehtävälainsäädännön ja asiakasmaksujen muutokset**.
- Yleiskatteista rahoitusta kasvattaa erityisesti **indeksitarkistus** (2,63 %) v. 2027 hintatasoon siirtymiseksi. Tästä johtuva rahoituksen kasvu vuosina 2027–2030 suhteessa kevään 2025 kehyspäätökseen on n. 697 milj. euroa.
- Yleiskatteista rahoitusta laskevat:
  - Vuoden 2027 rahoitukseen sisältyvä vuoden 2025 ennakoitua parempiin tilinpäätöstietoihin perustuva **rahoituksen jälkikäteistarkistus** on yhteensä n. 891 milj. euroa, mikä on n. 382 milj. euroa vähemmän kuin v. 2026.
  - Rahoitusjärjestelmän kolmannen vaiheen muutokset (hallitusohjelmassa sovitut säästöt):
    - Palvelutarpeen arvioidun kasvun määräaikaisesta 0,2 prosenttiyksikön korotuksesta luopuminen vuodesta 2028 alkaen
    - Palvelutarpeen kasvusta huomioidaan vuodesta 2027 lähtien 60 prosenttia nykyisen 80 prosentin sijaan
    - Siirtymätasausten porrastamisen kasvattaminen vuodesta 2027 lähtien
    - Siirtymätasausten valtion rahoittaman osuuden siirtäminen osittain hyvinvointialueiden vastuulle
    - Rahoituslain muutosten säästövaikutukset ovat yhteensä n. 63 milj. v. 2027, n. 220 milj. v. 2028, n. 369 milj. v. 2029 ja n. 425 milj. v. 2030 (vuoden 2027 hintatasossa).

Hyvinvointialueiden tehtävämuutokset 2027–2030

- Kevään 2026 kehyspäätöksen yleiskatteisessa rahoituksessa on otettu huomioon kokonaan uusina tehtävämuutoksina:
  - Asiakasmaksujen muutokset (lisätoimet 2026)
  - Kotoutumispalvelujen uudistus, ihmiskaupan uhrien ja toimeentulotuen kustannusten korvausten siirto (siirto momentilta 32.50.30)
  - Ensihoitopalvelun ja kiireettömien kuljetusten maksutulojen tarkentuminen
- Lisäksi ensihoitoon liittyvien kuljetusten rahoitusvastuu siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2027 sijaan vuonna 2028

Vuosina 2027–2030 voimaan tulevat tehtävämuutokset (vuosimuutos); euroa

Tehtävä	2027	2028	2029	2030
*Ikääntyneiden ympärivuorikautisen hoivan henkilöstömitoituksen kehittäminen teknologiaa hyödyntäen (HO 2023)	-34 700 000	0	0	0
Teknologian hyödyntäminen kotihoidossa (Lisätoimet 2025)	-16 200 000	0	0	0
Lääkkeenmääräämiskäytäntöjen laajentaminen (HO 2023)	-5 000 000	0	0	0
*Terveystarkastusten kehittäminen (HO 2023)	-7 470 000	0	0	0
Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos (Lisätoimet 2024)	6 100 000	-7 900 000	0	0
Hyvinvointialueille valvontalaista johtuvat velvoitteet	2 750 000	-1 130 000	0	0
Kotoutumislain muutoksesta johtuva ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen rahoitus (siirto momentilta 32.50.30)	-1 600 000	-1 300 000	0	0
*Lastensuojeluyksiköiden päivystyssääntöjen keventäminen ja joustavoittaminen (Lisätoimet 2025)	-1 400 000	-1 400 000	0	0
*Sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistävien palvelujen kokonaisuuden uudistaminen (Lisätoimet 2025)	-10 000 000	2 000 000	1 000 000	0
*Sosiaalihuoltolain 11 ja 14 §:n uudistaminen (Lisätoimet 2025)	-34 300 000	-34 300 000	0	0
*Terveystarkastusten kehittäminen, kutsunnanalaisten ja vapaaehtoisten ennakkoterveystarkastukset (siirto momentilta 27.10.01)	3 550 000	0	0	0
**Asiakasmaksujen muutokset (Lisätoimet 2026)	-87 750 000	-17 950 000	0	0
**Kotoutumispalveluiden uudistus, ihmiskaupan uhrien korvausten siirto (siirto momentilta 32.50.30)	700 000	0	0	0
**Kotoutumispalveluiden uudistus, toimeentulotuen kustannusten korvausten siirto (siirto momentilta 32.50.30)	2 200 000	-1 300 000	0	0
Valvontalain mukaisesta rekisteröintimenettelystä alueille aiheutuvat maksumenot	0	13 900 000	0	0
*Ensihoitoon liittyvien kuljetusten rahoitusvastuun siirtäminen hyvinvointialueille (siirto momentilta 33.30.60)	0	118 100 000	0	0
Ensihoidon asiakasmaksut	0	-4 000 000	0	0
**Ensihoitopalvelun ja kiireettömien kuljetusten maksutulojen tarkentuminen	0	-1 600 000	0	0
Yhteensä	**-183 120 000**	**63 120 000**	**1 000 000**	**0**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

* Vaikutusarvio tarkentunut vuosia 2027-2030 koskevassa kehyspäätöksessä
** Uusi tehtävämuutos/toimenpide

Hyvinvointialueiden perutut ja muuttuneet säästöt 2027–2030

- Hallitus peruutti ja pienensi kevään 2026 kehyspäätöksen yhteydessä useita aikaisemmin päätettyjä säästötoimenpiteitä
- <u>Täysimääräisesti peruttiin</u>:
  - RAI-arvioinnin kehittäminen
  - Silmäterveyden norminpurku
  - Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten hallinnollisen työn vähentäminen
  - Tulkkauspalveluihin liittyvä säästö
  - Vaikuttavuuden kehittäminen palvelujärjestelmässä
  - Sosiaalityöntekijän työn velvoitteiden keventäminen

Vuosia 2027–2030 koskevassa julkisen talouden suunnitelmassa perutut ja muuttuneet säästöt (taso); euroa

Tehtävä	2027	2028	2029	2030
*Terveystarkastusten kehittäminen	19 980 000	19 980 000	19 980 000	19 980 000
**RAI-arvioinnin kehittäminen (Lisätoimet 2025)	900 000	900 000	900 000	900 000
**Silmäterveyden norminpurku (HO 2023)	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
*Sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistävien palvelujen kokonaisuuden uudistaminen (Lisätoimet 2025)	2 500 000	4 500 000	5 500 000	5 500 000
*Sosiaalihuoltolain 11 ja 14 §:n uudistaminen (Lisätoimet 2025)	15 700 000	31 400 000	31 400 000	31 400 000
**Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten hallinnollisen työn vähentäminen (HO 2023)	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
**Tulkkauspalveluihin liittyvä säästö (HO 2023)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
**Vaikuttavuuden kehittäminen palvelujärjestelmässä (HO 2023)	58 000 000	108 000 000	108 000 000	108 000 000
**Sosiaalityöntekijän työn velvoitteiden keventäminen (Lisätoimet 2025)	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
*Lastensuojeluyksiköiden päivystyssääntöjen keventäminen ja joustavoittaminen (Lisätoimet 2025)	3 700 000	2 300 000	2 300 000	2 300 000
Yhteensä	**119 780 000**	**186 080 000**	**187 080 000**	**187 080 000**

* Säästöarvio pienentynyt
** Säästö täysimääräisesti peruttu

Hyvinvointialueiden rahoitus, eräät valtion korvaukset sekä valtionavustukset, milj. euroa, kehysvuodet vuoden 2027 hintatasossa

	2026*	2027	2028	2029	2030
Valtion rahoitus**					
VM	27,189.8	27,529.8	27,548.5	27,530.5	27,488.0
Rahoituslain mukainen lisärahoitus***					
	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Eräät valtion korvaamat palvelut					
SM*****	10.9	10.8	9.3	7.8	7.8
TEM	164.4	103.2	60.0	48.7	48.8
STM	70.3	115.7	119.1	111.1	89.4
Valtionavustukset ja muut korvaukset					
OM	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
SM	0.5	2.0	2.0	2.0	2.0
STM	234.8	175.8	172.5	172.5	172.5
YM	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Kaikki yhteensä	**27,674.9**	**27,941.5**	**27,915.7**	**27,876.9**	**27,812.7**

* Yhdistelmä ajantasaisista talousarvioista
** Sisältää kehyskauden aikana voimaantulevat tehtävämuutokset sekä rahoitusmalliin liittyvät muutokset
*** 1 milj. euroa on arviomäärärahamomentilla 28.89.32 ja tarvittava lisärahoituksen määrä arvioidaan tapauskohtaisesti
**** Arvioitu ennustetun keskimääräisen tilapäisen suojelun piirissä olevien henkilöiden määrän ja turvapaikanhakijoiden määrän mukaan

Hyvinvointialueiden järjestöavustukset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen

- Hallitus päätti kehysriihessä kahdesta uudesta hyvinvointialueille suunnatusta määräaikaisesta valtionavustuksesta:
  - Hyvinvointialueiden järjestöavustukset, 25 milj. euroa
    - Hallitus kohdistaa hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille vuositasolla 25 miljoonan euron määräaikaisen valtionavustuksen vuosille 2027–2030 alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi. Alueet ja Helsingin kaupunki saavat itse määritellä valtionavustuslain puitteissa kehittämistyön painopistealueet alueellisen järjestörakenteen, erityistuntemuksen sekä tarpeen perusteella. Valtionavustuksen myöntämisessä huomioidaan kielelliset oikeudet. Hankehakua priorisoidaan niin, että sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustukset viimeistään alkuvuodesta 2027.
  - Sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittäminen, 40 milj. euroa
    - Hallitus kohdistaa 40 miljoonan euron määräaikaisen valtionavustuksen hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille vuodelle 2027. Valtionavustusta on tarkoitus käyttää mm. omaishoidon kehittämiseen, hoidon jatkuvuuden sekä omalääkärimallien kokeilu- ja kehittämishankkeisiin, pitkäaikaisasunnottomuuden torjumista edistäviin kokeilu- ja kehittämishankkeisiin, lasten ja nuorten palvelujärjestelmän kehittämisen hankkeisiin sekä arviointimenettelyssä olevien alueiden kehityshankkeisiin. Valtionavustuksen myöntämisessä huomioidaan alueelliset erityispiirteet, kielelliset oikeudet sekä arviointimenettelyn tavoitteet. Hankehakua priorisoidaan niin, että sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustukset viimeistään alkuvuodesta 2027. Valtionavustuksen tarkemmista reunaehdoista sovitaan kestävän hyvinvointiyhteiskunnan ministerityöryhmässä.

Rahoituksen riittävyyden arviointi

Rahoituksen riittävyyden arvioinnin lähtökohdat

- **Hyvinvointialueesta annetun lain** (611/2021) 12 §:n mukaan julkisen talouden suunnitelmassa tulee arvioida hyvinvointialueiden **rahoituksen riittävyyttä niiden tehtävien hoitamiseen kokonaisuutena ja hyvinvointialueittain (rahoitusperiaate)**
- **Rahoituksen riittävyyden arviointia edeltää** sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 31 §:ään perustuva **sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatima vuosittainen valtakunnallinen selvitys** ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 15 §:n mukainen **sisäministeriön (SM) vuosittainen selvitys tarpeita ja uhkia vastaavien pelastustoimen palvelujen toteutumista ja rahoituksen tason riittävyydestä**

STM:n selvitys sote-palveluiden toteutumisesta

- Sosiaali- ja terveysministeriön helmikuussa 2026 julkaistun selvityksen perusteella **hyvinvointialueet pystyivät** vuonna 2025 **järjestämään lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut kokonaisuudessaan aiempaa vuotta paremmin**.
- Alueiden väliset **erot toiminnassa ja taloudessa kasvoivat** kuitenkin edelleen. Monista myönteisistä kehityskuluista huolimatta kaikilla hyvinvointialueilla on edelleen joitain lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita, joiden järjestäminen on vaarantunut.
- **Alueellista eriytymistä lisäsivät** muun muassa väestön ikääntyminen ja muuttoliike, henkilöstöpula tietyissä ammattiryhmissä, tiukka talouden tasapainottamisvaatimus, palvelutarpeen kasvu sekä palveluverkkojen uudistamisen hitaus.

- Hyvinvointialueittainen tarkastelu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteutumisesta on laadittu osana julkisen talouden suunnitelman taustamuistiota: ”Hyvinvointialueiden talouden näkymät 2027–2030.”

SM:n arvio pelastustoimen palveluiden toteutumisesta v. 2024

- Selvityksen mukaan mm. **onnettomuuksien ehkäisyn** palvelut ovat **toteutuneet pääosin palvelutasopäätösten mukaisesti** ja pelastustoiminnan **palvelujen kiireellisten tehtävien tavoittaminen pysyi pääosin hyvällä tasolla**. Hyvinvointialueiden sisällä on kuitenkin alueita, joilla tavoitteista on jääty useana vuonna peräkkäin.
- Pelastustoiminnan **kehittämiskohteena on suorituskyvyn parantaminen**, minkä lisäksi laadukas palvelutuotanto vaatisi uudistamissuunnitelmien mukaisia kalustoinvestointeja.
- **Väestönsuojeluun varautumisen suunnittelu** on **kehittynyt myönteiseen suuntaan** mm. suunnitelmien tarkentumisen ja väestönsuojeluorganisaation määrittämisen sekä varausten osalta, mutta hyvinvointialueiden palveluissa on vielä puutteita. Aluehallintovirastojen asiantuntija-arvioissa kuvataan aluekohtainen tilannekuva pelastustoimen palveluiden toteutumisesta vuonna 2024

VM:n rahoituksen riittävyyden arviointi

- **Riittääkö** julkisen talouden suunnitelman mukainen aluekohtainen **rahoitus lakisääteisten palvelujen järjestämiseen vuosittain** eli vastaako alueen rahoitus vuositasolla kustannuksia (tilikausikohtainen tarkastelu)
  - Tällöin uutta alijäämää ei syntyisi, mutta ei myöskään ylijäämää, jonka kerryttäminen olisi tarpeen edellisten vuosien alijäämien kattamiseksi.
  - Tarkastelussa nettokustannusten sallittu muutos osoittaa käytännössä vuosittaisen rahoituksen kasvun.
- Hyvinvointialueiden toiminnan ensimmäisinä vuosina useille alueille on monista syistä muodostunut merkittävää alijäämää. Rahoitusperiaatteen tarkastelun ei ole kuitenkaan tulkittu edellyttävän, että alijäämän kattamisvaade tulisi sellaisenaan sisällyttää tarkasteluun.
- Lisätietoa rahoituksen riittävyydestä on saatu myös hyvinvointialueiden **erillismenettelyistä** (arviointimenettelyt, lisärahoitusprosessit). Lisärahoitusta on toistaiseksi myönnetty vain Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueiden kertyneet alijäämät suhteessa vuoden 2026 rahoitukseen

- Talouden eriytyminen näkyy kertyneiden alijääminen eroissa
- Valtaosalla alueista vuosi 2025 näyttäytyy käännekohtana, jolloin kustannuskehitys taittui selvästi
- Katettavaa alijäämää on kertynyt ensimmäisiltä vuosilta ja kattaminen vie aikaa

Hyvinvointialue	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Kertynyt alijäämä 2025	Asukaskohtainen kertynyt alijäämä 2025	Kertynyt alijäämä / rahoitus 2026, %
Keski-Suomi	1 310 331 045	4 780	-308 042 158	-1 125	-23,5 %
Itä-Uusimaa	437 740 462	4 403	-97 767 475	-982	-22,3 %
Lappi	1 047 590 800	5 947	-173 259 238	-983	-16,5 %
Keski-Uusimaa	878 977 062	4 245	-124 896 121	-602	-14,2 %
Etelä-Karjala	613 543 402	4 905	-84 685 271	-682	-13,8 %
Etelä-Pohjanmaa	1 014 477 958	5 341	-121 254 398	-640	-12,0 %
Kymenlaakso	904 018 461	5 742	-104 417 899	-668	-11,6 %
Kanta-Häme	828 385 922	4 889	-85 314 476	-505	-10,3 %
Etelä-Savo	783 434 950	6 055	-73 937 922	-577	-9,4 %
Pohjois-Savo	1 331 700 508	5 352	-123 166 890	-496	-9,2 %
Päijät-Häme	996 294 252	4 869	-90 150 698	-441	-9,0 %
Keski-Pohjanmaa	343 861 421	5 077	-27 588 667	-409	-8,0 %
Pohjois-Karjala	880 663 215	5 433	-58 435 207	-362	-6,6 %
Manner-Suomi yhteensä	**27 189 751 480**	**4 851**	**-1 701 784 826**	-303	**-6,3 %**
Kainuu	416 043 808	5 974	-24 038 898	-347	-5,8 %
Varsinais-Suomi	2 432 515 178	4 916	-138 019 874	-277	-5,7 %
Pohjanmaa	862 910 936	4 828	-48 418 979	-270	-5,6 %
Satakunta	1 086 939 427	5 145	-49 913 269	-238	-4,6 %
Vantaa ja Kerava	1 263 353 019	4 360	-53 642 448	-184	-4,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	2 051 875 414	4 905	-76 561 243	-183	-3,7 %
Pirkanmaa	2 582 609 832	4 735	-67 686 338	-123	-2,6 %
Länsi-Uusimaa	2 034 511 719	4 052	2 720 191	5	0,1 %
Helsinki	3 087 972 688	4 514	226 692 452	326	7,3 %

Arvio vaadittavasta aluekohtaisesta nettokustannusten kehityksestä, jotta alijäämät olisivat katettuna tavoitevuotena 2026, 2027, 2028 tai 2029

- Kuvaa nettokustannusten vaadittua muutosta jokaisena vuotena, jotta alijäämät olisi katettuna asetetun tavoitevuoden loppuun mennessä
  - Esim. alijäämien kattaminen vuoden 2029 loppuun mennessä vaatisi Keski-Suomelta nettokustannusten 1,8 %:n laskua jokaisena vuotena 2026–2029
  - Vastaavasti esim. Pohjois-Savolla nettokustannukset voisivat kasvaa korkeintaan 1,2 % vuosittain
- (HE 189/2025 vp, HE 27/2026 vp)

Alue	Muutos 2024	Muutos 2025	Muutos 2026	Muutos 2027	Muutos 2028	Muutos 2029
Keski-Suomi	4,8 %	-0,7 %	-24,3 %	-8,4 %	-3,8 %	-1,8 %
Etelä-Karjala	4,6 %	1,1 %	-13,9 %	-5,0 %	-2,6 %	-1,5 %
Kymenlaakso	6,4 %	1,5 %	-11,6 %	-3,9 %	-2,0 %	-1,2 %
Itä-Uusimaa	6,8 %	0,1 %	-22,4 %	-7,2 %	-2,4 %	-0,3 %
Pohjois-Savo	2,8 %	0,9 %	-5,8 %	-0,7 %	0,6 %	1,2 %
Etelä-Pohjanmaa	4,3 %	1,0 %	-9,0 %	-1,4 %	0,5 %	1,2 %
Etelä-Savo	2,0 %	0,4 %	-5,2 %	-0,2 %	0,8 %	1,2 %
Lappi	3,8 %	-0,1 %	-12,6 %	-2,4 %	0,3 %	1,3 %
Päijät-Häme	3,2 %	2,9 %	-6,0 %	-0,5 %	0,9 %	1,5 %
Keski-Uusimaa	4,0 %	-1,4 %	-11,5 %	-2,2 %	0,7 %	1,8 %
Kainuu	0,0 %	3,2 %	-1,4 %	1,2 %	1,7 %	1,8 %
Satakunta	2,2 %	-1,7 %	0,8 %	2,2 %	2,0 %	1,9 %
Kanta-Häme	1,8 %	-0,9 %	-4,8 %	0,6 %	1,7 %	2,0 %
Keski-Pohjanmaa	2,1 %	-1,6 %	-2,2 %	1,4 %	2,2 %	2,6 %
Pohjanmaa	1,6 %	1,5 %	-1,4 %	1,5 %	2,5 %	2,7 %
Pohjois-Karjala	6,0 %	0,3 %	-0,6 %	2,4 %	2,9 %	3,1 %
Pirkanmaa	1,5 %	2,2 %	5,5 %	4,6 %	4,1 %	3,8 %
Pohjois-Pohjanmaa	3,0 %	3,6 %	3,1 %	3,7 %	3,9 %	3,9 %
Varsinais-Suomi	2,6 %	1,1 %	3,8 %	5,0 %	4,9 %	4,7 %
Länsi-Uusimaa	0,0 %	2,9 %	11,6 %	7,8 %	6,4 %	5,7 %
Helsinki	3,8 %	4,2 %	19,1 %	10,8 %	8,3 %	7,0 %
Vantaa ja Kerava	1,7 %	-2,1 %	10,6 %	9,9 %	9,1 %	8,3 %
Manner-Suomi yht.	**2,9 %**	**1,3 %**	**-0,1 %**	**2,6 %**	**3,1 %**	**3,2 %**

VM:n arvio hyvinvointialueiden talouden näkymistä vuosina 2027-2030

- Palvelut eivät ole yksittäisiä palveluja lukuun ottamatta uusimpien arvioiden perusteella vaarantuneet. Siten voidaan arvioida, että rahoitus on ollut riittävää lakisääteisten palvelujen järjestämiseksi vuonna 2025 Pohjois-Karjalaa lukuun ottamatta.
- Hyvinvointialueiden taloudelliset tilanteet ovat eriytyneet ja eriytymiskehityksen voidaan arvioida osittain jatkuvan lähivuosina. Tämä on nähtävissä sekä VM:n skenaariolaskelmissa että alueiden taloussuunnitelmien mukaisissa kustannusurissa.
- Rahoituksen kasvunäkymät niukat. Julkisen talouden tila haastaa hyvinvointialueita etsimään ratkaisuja kustannusten kasvun hillitsemiseksi.
- Alijäämien kattaminen tulee edellyttämään alueilta tiukkaa kustannusten hillintää ja mikä osaltaan uhkaa eriyttää alueiden tilannetta myös tulevina vuosina.
- Jos talouden sopeutukset uhkaavat vaarantaa alueiden lakisääteiset palvelut, on alueita mahdollista tukea ohjauksen erillismenettelyillä.
    - Alueiden talouden eriytyminen huomioon ottaen on todennäköistä, että uusia arviointimenettelyjä tullaan käynnistämään tilinpäätöstietojen 2025 perusteella sekä kehyskaudella 2027–2030.
- Järjestelmän taloudellisen kestävyyden näkökulmasta on keskeistä, että kaikilla alueilla säilyy kannustimet kustannusten kasvun hillintään myös jatkossa.

Lähde: VM, Hyvinvointialueiden talouden näkymät 2027-2030, JTS-taustamuistio 30.4.2026

Hyvinvointialueiden rahoituksen kasvu osatekijöittäin 2023–2030, milj. euroa

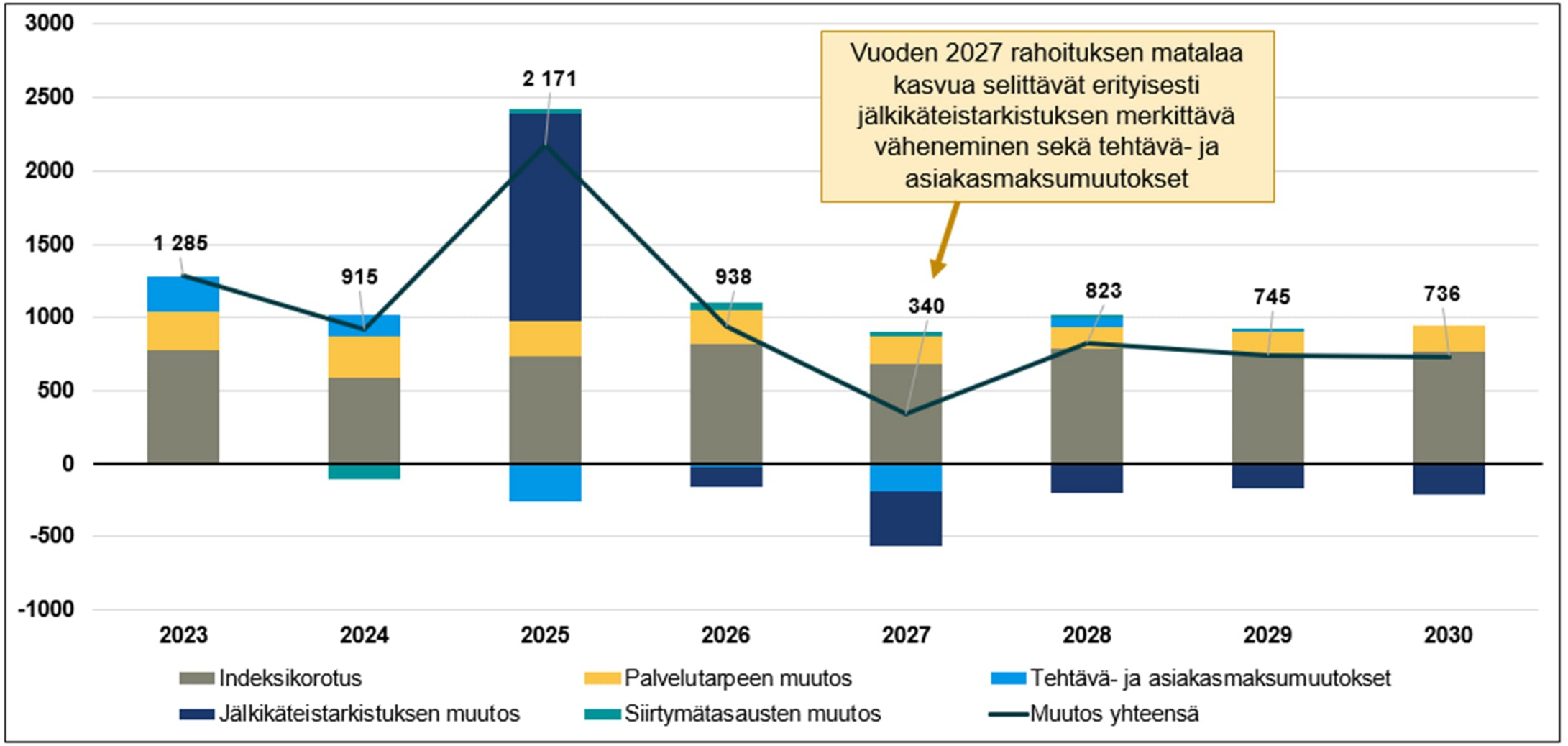

Jälkikäteistarkistuksen muutos sisältää myös rahoituksen pohjassa olevan jälkikäteistarkistuksen muutoksen, joka on tosiasiassa osa indeksikorotusta ja palvelutarpeen muutosta.

Lisätietoja:

- Julkisen talouden suunnitelma 2027–2030
  - Taustamuistio Hyvinvointialueiden talouden näkymät 2027-2030 https://vm.fi/hyvinvointialueiden-talous, myöhemmin VM:n julkaisusarjassa
- Hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat – Valtiovarainministeriö
  - Hyvinvointialueiden ennakollinen rahoituslaskelma vuodelle 2027 (30.4.2026)
  - Rahoituksen painelaskelma vuosille 2028–2030

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!